

ERDELYI MAGYARÁG

Feladás szerkesztő:

Kádár Mihály

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatalok Oradea (Nagyvárad) P. M. Viteazul (Nagyplac) 4. Telefon: 380

Ara 1 lej

IV. évfolyam 59. sz.

1935. FEBRUÁR 29.

Csütörtök

Európai körutra indul Anglia külügyminisztere

Sir John Simon utjának állomásai: Berlin, Moszkva, Varsó és Prága
Schuschnigg egyenjogúságot kér Ausztria számára a londoni tanácskozásokon

London, február 26.

A londoni Times szerint a Habsburg kérdés nem került szóba az osztrák és angol államférfiak tanácskozásán, de Schuschnigg kérte, hogy a római egyezményhez ne fűzzenek semmit hozzá, ami alkalmas arra, hogy jogot adjon kúhatalmaknak az Ausztria ügyeibe való beavatkozásra. A Habsburg restaurációt ugyanis az osztrák államférfiak belügynek tekintik.

Menszky londoni szovjet nagykövet átadta az angol kormánynak a moszkvai kormány megívását. Valószínűnek tartják, hogy Sir Simon Berlin, Moszkva és Varsó után Prágába is ellátogat.

Londonban egyébként az a vélemény alakult ki, hogy a dunai egyezmény ügyében csak Berlin mondhatja ki az utolsó szót.

Mint párisi jelentések közlik, a francia sajtó aggodalommal tekint a német-angol közvetlen tárgyalások elé. Az Echo de Paris szerint az angol külügyminiszter nem illetékes abban, hogy tárgyaljon a Keleti Paktum ügyében. Berlinben örömmel látják Sir John Simont. A Völkisches Beobachter a német-angol tárgyalásokról nemcsak a közös problémák megoldását reméli, hanem azt hiszi, hogy a tanácskozások jótékony hatást gyakorolnak majd az általános európai légkörre.

London, február 26.

Az angol fővárosban tartózkodó osztrák miniszterek tiszteletére tegnap délután villás reggelit adott MacDonald miniszterelnök. Délután az alsóházat látogatták meg a vendégek s itt Sir John Simon külügyminiszterrel tárgyaltak több mint egy órán keresztül. Ezután pedig udvariassági látogatást tettek Chamberlain kincstári kancellárnál.

A Star diplomáciai munkatársa szerint: Schuschnigg teljes fegyverkezési és politikai egyenjogúságot követel. Követeléseinek fontosabb pontjai a következők:

— A Dunai Egyezmény tárgyalásánál Ausztriát kezeljék egyenlő félként. Ausztria részven részt a nagyhatalmak tárgyalásaiban, ha azok az ő ügyében tanácskoznak.

Szabadítsák fel az országot a saint germaini szerződés katonai és fegyverkezési kötelekeitől. Ausztria szabadon köthessen szomszédaival gazdasági szerződést. Végül döntse el a nagyhatalmak, hogy ha Ausztria függetlenségét veszély fenyegeti, akkor megszállhatja-e idegen hadsereg a Népszövetség előzetes engedélye nélkül.

Schuschnigg kancellár még Hendersonnal, a leszerelési konferencia elnökével is tanácskozott.

Schuschnigg osztrák kancellár Berger Waldenegg külügyminiszterrel együtt megjelent az angol nemzeti bankban, majd hivatalos ebédet volt MacDonald miniszterelnöknél.

Megkezdődik a Skoda-ügy parlamenti vitája

A liberális párt az új Skoda-szerződés előnyeivel bizonyítja, hogy a gyár mennyire megkárosította az államot

Bucuresti, február 26.

Tancred Constantinescu és Pop Valér elnöklétével az ifjú liberálisok gyűlést tartottak, ahol elhatározták, hogy a Skoda-jelentést, amelyet Bentiou terjesztett fel, még ezen a héten letárgyalják a parlamentben. Valószínűleg erre akkor kerül sor, mikor Tatarescu az új Skoda-szerződést bemutatja. Ez szerdán történik meg. Az ifjú

liberálisok annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy az a nagy árendedmény, melyet Skodaék tettek, bizonyítja, hogy mennyire be akarták csapni a román államot.

Bucuresti, február 26.

Az új export-import törvény március 1-én lép életbe és visszaható ereje lesz november 15-ig.

Keleten a helyzet változatlan...

Tovább tart a háborús feszültség Olaszország és Abesszinia között

Az olasz kormány befejezte a csapatok mozgósítását

Róma, február 26.

Hivatalos helyen nyert értesülés szerint, az olasz kormány befejezte a csapat- és szállításokat és újabb mozgósításról nincs egyelőre szó. Az abesszin olasz viszony változatlan s az abesszin kormány nem válaszolt arra az olasz jegyzékre, mely a 6 kilométeres semleges zóna és az abesszin tör-

zések átvonulására vonatkozott. Ezzel szemben az is igaz, hogy az olasz kormány sem válaszolt egyetlen olyan abesszin jegyzékre sem, melyben az addisz-abebei kormány az olasz-abesszin 5-ik pontjának betartását kéri s ezen az alapon gondolják elintézni a viszály ügyét.

A 300 nyereményes tombola 5. száma

Kivágandó és összegyűjtendő Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet a 300 nyere-
ményes tombolán

1935 február 24 - március 26.

A NAP



Inkognitó

Pénteken érkezett Budapestre, a walesi herceg és három teljes nap után utazott el a magyar fővárosból, miután kijelentette, hogy minden nagyon szép volt, mindennel nagyon meg volt elégedve és hacsak teheti, a nyár folyamán visszatér.

Prince Edward, az angol trón várományosa, inkognitóban érkezett a magyar fővárosba. Ez a szó, ha lexikonokban utánanézzünk "ismeretlen-t" jelent és csak az erőszakoskodó magyarosítás adja vissza a kifejezést a "rangrejtett" szóval. Tulajdonképpen itt hosszas vitatkozásnak lenne helye, hogy az inkognitó a teljes ismeretlenséget jelenti avagy csupán azt, hogy az "inkognitó"-ban utazó előkelő személyiség csak rangját nem akarja felfedni környezetére előtt ám azt hisszük, hogy a vita teljesen fölösleges. Hiszen, hogy mindjárt a walesi herceget vegyük példának, ha akárki meglátja az uccán, rögtön tudja, hogy kivel áll szemben, annyiszor és annyiféle pózban láttuk már fényképét. Akadémiai magyarázat ide vagy oda, a magunk részéről meg vagyunk győződve arról, hogy öhercegsége nemcsak a rangját, hanem többé-kevésbé sajátmagát is el akarta kisse rejteni a kíváncsi szemek ezrei elől.

Ha azonban tényleg ez volt a szándéka, úgy ezzel alaposan felsült. Mert hiszen nem készítettek elő számára hivatalos fogadtatást, de attól a pillanattól kezdve, hogy lépett a szalonkocsi lépcsőjéről egészen odáig, hogy fenséges lábával az ellenkező mozdulatot tette, minden lépését, minden mozdulatát bőven kiszinezve, megmagyarázva, kommentálva híresztelte újság, telefon, táviró, rádió. Hol ebédelt, hogy ebédelt, mit evett és mit ivott, hány órákor kelet fel, hogy firtorította el az orrát, ha véletlenül nem izlett neki valami, hányszor fürdött naponta: mindezt hőven megtudtuk a walesi herceg budapesti tartózkodása során, sőt azt is megtudtuk, ha véletlenül egyszer — nem fürdött meg. Nem győztük az összes tudósításokat elolvasni, de meg vagyunk győződve, hogy volt közöttünk olyan is, amely beszámolt arról, hogy a walesi herceg szombat reggel felébredése után kettőt tüszentett, utána pedig előkelő mozdulattal kifujta az orrát.

"Inkognitó" ide, "inkognitó" oda valljuk meg, kisse tulzásokba estek Budapesten a walesi herceggel. Távoztunk, hogy azt mondjuk; a walesi herceg senkit sem érdekel. Nem igaz. Mindnyájunkat érdekel és azt hisszük, nem tulzunk, ha azt állítjuk, hogy a walesi herceg mindnyájunknak szimpatikus az ő kedves, mosolygós arcával. Hogy azonban mennyit eszik reggelire és az asztalkendővel előbb balfelé, azután jobbfelé törli meg száját: ez már sok. Ez már nem érdekel bennünket, ez már izléstelen. És mindenekelőtt azt hisszük, hogy a pihenésre, szórakozásra Budapestre utazott walesi hercegnek magának volt a legkellemetlenebb, hogy ennyire kitergették legbensőbb ügyeit. Lehet, hogy a walesi herceg visszatér a nyáron Budapestre, jól tennék azonban, ha akkorra tanultak volna a magyar fővárosban is és nem hangoztatnák, hogy a walesi herceg naponta ennyiszor fürdött és ennyiszor — nem fürdött.

2. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. FEBRUÁR 28.

Bocu Sever a „numerus valahicus“ ellen „Vaida csak népszerűség-hajhászból hangoztatja megvalósíthatatlan elveit“

Timisoara, február 26.

Vaida Sándornak a „numerus valachius“-ról tartott cluji beszéde nagy feltűnést keltett az egész országban. Timisoarán a vaidaista frakció elnöke Barcu Nicolau kijelentette, hogy minden fenntartás nélkül Vaida mellé áll pártíveivel együtt. Ezzel szemben Bocu Sever azt mondotta, hogy a numerus valachius összeegyeztethetetlen a román demokrata államrendszerrel, de megvalósíthatatlan is.

Mint ismeretes, Vaida maga is tudja, hogy javaslata nem vihető keresztül és azt csak népszerűség-hajhászból teszi. Ez azonban

nem fog sikerülni neki — fejezte be nyilatkozatát — mert Erdély és a Bánság 98 százaléka Maniun mellett áll.

Cluj, február 26.

A Vajdához húzó diákság egyrésze egy nemzeti parasztpárti képviselő vezérletével a cluji Newyork kávéház előtt néhány száz példány „România Nou“ című lapot égettek el, amelynek első oldalán vezércikként állt „Miért a numerus valachius“. A cikkben Boila Zakariás a lap szerkesztője állt Vajda valachius mozgalmát. A rendőrség azonnal közbelépett, mire a tüntetők elszaladtak. Megindították a nyomozást.

Ne lésse haját. Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét a Floreal hajregenerátor használatával.

Nem tartalmaz semminemű festékanyagot. A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, minél fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatóságot tesz, sőt segíti a haj növekedését és szaporodását.

Floreal hajregenerátor erősíti, szépit és megszünteti a hajhullást, megátalja az ősz-zúást késő öreg korig

Vezérképviselő: Pap Drogueria

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 11. Naponta postai szétküldés

A Szávozds-család tragédiája

Három fiának öngyilkossága után halálba menekült az apa is

Agyonlőtte magát Szávozds Emil, a két héttel ezelőtt öngyilkossá lett földbirtokos apja

Budapest, február 26.

Mintegy két héttel ezelőtt óriási megrázkóztatást váltott ki a magyar fővárosban az a hír, hogy Szávozds Miklós, Hajmássy Ilona színésznő férje, agyonlőtte magát. A dúsgazdag földbirtokos öngyilkosságát még tragikusabbá tette az a körülmény, hogy évekkel ezelőtt másik két bátyja is önkéntes véget ért életének.

Szávozds fiúk szerencsétlen édesapja Szávozds Emil nagybirtokos két első fia ön-

gyilkossága után buskomorságba esett, de Miklós fiaért, akit legjobban szeretett, mégis élni akart.

Szávozds Miklós öngyilkossága azután teljesen lesújtotta az apát. Minden iránt elvesztette érdeklődését és két héttel ezelőtt tegnap délelőtt budapesti lakásán revolverrel agyonlőtte magát.

Szávozds Emil halálával a régi előkelő család kihalt.

25 ezer dollárt örökölt Gärtner Marcell,

a Tisza István meggyilkolása miatt elítélt mérnök

Budapest, február 26.

Ismeretes, hogy Tisza István gróf, magyar miniszterelnök meggyilkolása miatt elítélt Gärtner Marcell nemrégiben szabaddá lett a fegyházból. A kiszabadult fegyenc most

Amerikából érdekes levelet kapott. A levélben egy amerikai ügyvéd közli, hogy Clevelandban elhunyt nagybátyjától 25.000 dollárt örökölt. Gärtner Amerikába telepszik meg.

Szörnyű feleség- gyilkosság Belgrádban

Hat gyermeke szemeláttára elevenen darabolta fel feleségét egy lakatos

Belgrád, február 26.

Megdöbbentő családi tragédia játszódott le tegnap hajnalban a jugoszláv fővárosban. Tudovics Radoszláv lakatos összeveszt feleségével és egész éjjel civakodtak. A veszekedés pillanatára sem hagyott alább, míg a hajnali órákban a férj teljesen elvesztette önuralmát és felkapta a fejszét, feleségére rontott és eszeveszesen üldögni kezdte.

A házaspár hat gyermeke felébredt a ször-

nyű zajra és anyjuk kétségbeesett kiáltásaira. Apjukhoz rohantak és bejelenésükre ruhájába, kérleni kezdték, hogy bántsa anyjukat.

A lakatos azonban erre még dühösebb lett és újból üldögni kezdte az asszonyt, majd

fejszével a szó szoros értelmében darabokra szabdalta feleségét.

A véres tett után Tudovics önként jelentkezett a rendőrségen.

REGENY

A POTYAUTAS

43

— Meg akart gyilkolni bennünket! —
rémülődött miss Fenwick. — Ne szálljon
vele szembe, Lois! Tegye meg, amit kíván!
— De, drágám — csillapította miss
Caldwell: — az az ember már elment! Biz
társaságban vagyunk!
Miss Fenwick elhallgatott. Lassan el-
fordította a fejét és nagy figyelemmel né-
zett körül. Amikor végre ránt esett a te-
kintete, hevesen megborzongott.

— Itt az a gazember! — lihegte. —
Leszedte a fejéről a fekete csuklyát, de én
azért megismerem! Csináljon vele amit
akar, öljön meg, de ne merjen hozzányúlni
ehhez a fiatal nőhöz!

— De madame — tiltakoztam: — én
nem az vagyok, akinek gondol! Az az ember
aki a csuklyát viselte...

— Ez az ur éppen segítségünkre jött
— szakított félbe miss Caldwell.

— Hiába beszél! — mokaeszkodott miss
Fenwick. — Ezt a fiatal högyet megtevesz-
heti, de én az első pillantásra láttam, hogy
ki maga! Mi jut eszébe, hogy halálra ré-
míti az embereket és fenyegetőzni mer az a
szörnyű revolverrel?... a jó Isten legyen
segítségünkre!

Kaparázás hallatszott az ajtón, tisz-
tán hallottam, hogy kulcsot tévesznek a zárba.
Az ajtó hirtelen kinyírt. Hand lépett be
a kis fiúkébe.

— Mi történt itt Clark? — kérdezte.

Elmondtam, amit tudtam, Miss Fen-
wick mereven ült az ágyban és egy pillanat-
ra sem vette le rólam a szemét. Láttam
rajta, hogy egyetlen szavamat sem hiszi.
Csak most tört ki rajta a nagy rémület utó-
hatása. Azt hittem, hogy nyomban sirva
fakad, de erőt vett magán.

— Ez minden, amit tudok — mondtam
végül és őszinte részvéttel fordultam a le-
ányhoz. — Elég erős már, hogy elmondha-
ssa, mi történt az én felbukkanásom előtt?

— Igen — felelt miss Caldwell gyöngye-
hangon. — Szegény miss Fenwick nem bír
elaludni. Még csak le sem vetkőzött. Ott
ült a kabinjában, szegény, ezek a szörnyű
gyilkosságok nagyon megviselték az idegeit.
Végül is, átjött hozzám, az én kabinomba
és fölkelte. Azt mondta, hogy állandó ret-
tegés kínozza, attól fél, hogy még valami
szörnyűség vár rá. Most már magam is
nagyon ideges lettem. Sielve felöltöttem és
azt tanácsoltam, hogy keltsük föl Bertie
Fiche, hogy hármashoz elbeszélgezzünk.
Miss Fenwick minden áron el akart kísérni
a kabinja ajtajáig. Eppen kiléptünk az aj-
tón, amikor szembe találkoztunk azzal a
szörnyű emberrel, Miss Fenwick abban a
pillanatban elájult, élettelenül esett végig a
földön. Én sikoltani akartam, de a szörnye-
leg megragadott és tenyerét a számra ta-
pasztolta. Rettenetes, rettenetes volt!

Hangja megtört. Ajkára harapott és
hallan felzokogva elfordult. Miss Fenwick
felugrott az ágyból, hozzászaladt, megölelte
és közben állandóan fenyegetően nézett én-
felém.

Ebben a pillanatban Albert Fiche lé-
pett a kabinba. Szemében rémület tükrözö-
dött. Pizsamában volt.

— Sikoltást hallottam. Mondják, az is-
tenért, mi történt? — lihegte szorongva.

— Minis semmi bajom, Bertie — felelt
miss Caldwell felindultan.

Joe Mahoney, Steele tanár és Monsieur
Daval bukkantak fel a folyosón, de kívül
maradtak és kérdésekkel rohanták meg a
stewardot.

— Jobb lesz ha az orvosért megy,
Clark — fordult hozzám Hand — Azt hi-
szem, ismét nagy szükség van idegesillapi-
tóra. A tiszték fülkéi felé siettem, melyek-
nek ajtaján nem volt zár és a fülkék nem
is voltak hangszigetelők. Be sem kopogtat-
tam az orvos ajtaján, hanem minden teke-
tória nélkül, benyitottam. (tovább folytat)

"ERDELI MAGYARSÁG"
1935. FEBRUÁR 28.

Sztrájkokkal fenyegetőznek a pékek a kenyérbélyeg miatt

Bucuresti, február 26.

A pékek küldöttségileg jelentek meg a
munkügyi miniszter előtt, akinek kifejtet-
ték, hogy abban az esetben, ha a kormány

újól bevezetné a kenyérbélyeget, akkor a
pékek annyira súlyos helyzetbe kerülnek,
hogy kénytelenek lennének üzemeiket leállí-
tani.

Hitler már nemcsak a nemzeti szocializmust, de önmagát is dicsőíti

München, február 26.

A nemzeti szocialisták most ünnepe-
lik a nemzeti szocializmus fennállásának 15
éves jubileumát. Ebből az alkalmából Mün-
chenben a sörcsarnokok este nagy ünnepsé-
geket tartottak, amelyeken maga Hitler ve-
zérkancellár beszélt. Hitler ebből az alka-
lomból külön megszakitotta azt a hallgatást
amelyet orvosai parancsoltak rá és újól
nagy hangon mondotta el beszédét, amely
természetesen a nemzeti szocializmus utó-
utféni dicsőítése volt.

Ezúttal Hitler nem ejégedett meg, hogy
a nemzeti szocializmust dicséri, hanem saját
magát dicsőítette.

— Aki meg akarja változtatni a mai
Németországot — mondotta Hitler, — az-
nak legalább is olyan tehetséggel kell birnia,
amilyen nekem volt, aki az ismeretlenségéből
és névtelenségéből a demokráciát saját fegy-
verével tudtam megölni. És éppen azért nem
lesz utódom, aki megdöntse a nemzeti szo-
cializmust, mert ezt az elvet semmiféle de-
mokráciával nem lehet megölni.

Egyetlen éjszaka

Kifosztotta a miskolci megyeháza összes hivatalait egy betörő

Hat óra leforgása alatt 82 irodaszobát és 132
íróasztalt tört fel!

Miskolc, február 26.

A betörések rekordját csinálta meg
Miskolcon egy ügyes betörő, aki egy éjszaka
alatt végigrabolta Borsod vármegye házá-
nak minden irodáját. A rendőrség, amely ki-
szállt a helyszínre megállapította, hogy
egyetlen tolvaj volt, aki felfeszítette a nagy-
kaput, nyolevankét irodai szobát látogatott
meg és 132 íróasztalt tört fel. A betörő
előbb a főszolgabírói hivatalba látogatott el,
ahol felfeszítve a Wertheim szekrényt, 1500

pengőt vitt el, majd a főispán szobáját tör-
te fel, ahonnan 2800 pengőt rabolt el. A fő-
ügyész hivatalban 8000 pengőt tett zsebre,
de aktákat is keresett és értékesebb doku-
mentumokat szintén eltűntett. A rendőrség
véleménye szerint a "grandiózus" betörést
mindössze hat óra alatt végezte el és még
a hajnal beállta előtt elmenekült. A vakme-
rő betörés egész Miskolcon nagy izgalmat
keltett.

A szerelem bolondjai

Agyonverte 75 éves szeretőjét egy fiatal asszony

Szombathegy, február 26.

Különös gyilkosság tartja izgalomban
Szombathegyt. Krempfi József 75 éves gaz-
dálkodó régebbi idő óta viszonyt tartott fenn
Hodossy Gézával elvált asszonnyal, aki mind-
össze 32 éves volt. Hodossy sógornője, Si-
posné többször figyelmeztette a fiatal as-
zonyt, hogy a városban nyilvánvalóan róla.

A fiatal elvált asszony erre meg is sza-
kitotta a viszonyt Krempfivel, aki többször
kijelentett, hogy végez Siposnéval, aki ősz-
szetörte boldogságát. Szombathegy délután
Hodossyné és Siposné sétálni indultak. A
gazdálkodó erről tudomást szerzett és utá-
nak sietett. A két asszony erre bemenekült
egy házba, amelynek kapuját eltorlasztották.
A dühöngő ember azonban betörte az ajtót
és ültetelni kezdte Siposné. Hodossyné er-
re a magával hozott furkoshattal többször
fejbevágta Krempfit úgy hogy az holtan
esett össze. Először úgy hiték hogy az asz-

szony önvédelemből ölte meg szeretőjét de
azután jelentkeztek, akik biztosan tudták,
hogy a két asszony készült a gyilkosságra
és ejcsalták a gazdát, hogy úgy tüntessék
fel a dolgot, mintha önvédelemből ölték vol-
na meg. A rendőrség a tanuvallozások alap-
ján éjnek idején letartóztatta a gyilkos fia-
tal asszonyt és társnőjét.

Kereskedők, Iparosok

részére előírt üzleti könyvek
minden nagyságban kaphatók

Pásztor Ede

papíráruházában, Piața Mihai Viteazul

Árviz Simleul-Silvaniein

Több mint száz ház viz alá került. -- Veszedelemben vannak a hidak is a jégtorlaszok miatt. -- Megszakadt a vasúti és autóbusz forgalom

Simleul-Silvaniei, február 26.

Az olvadás és esőzések következtében a lakosság mindenféle áradásoktól retteg. Különösen nagy a veszedelem a Szilágyságban, ahol a Krászna ijesztő módon megdagadt. A folyó vize négy méterrel emelkedett és máris több községet elöntött az ár.

Simleul Silvaniei lakossága a rémület óráit élik át tegnap reggel óta. A városba egyenestül érkeztek a riasztó hírek és kétségbeesve nézték az egyre emelkedő folyót. Az aggodalom nem volt indokolatlan, mert

délben 12 órakor bekövetkezett a veszedelem. A rendkívül megduzzadt Krászna vize kilépett medréből és elöntötte az Ujvárost. Percek alatt több mint száz házat ért el az árviz és a lakosság pánifélelmében menekült.

A elöntött Krászna több, min egy kilométer

szélességben hagyta el medrét és az egyre nagyobb mennyiségben érkező jégtorlaszok a hidakat is pusztulással fenyegetik. A veszedelemet megelőzendő, csakiások százai próbálják a jégtorlaszokat elhárítani, de kevés eredménnyel. Egyes hírek szerint a megyében több hidat elvitt már a megduzzadt folyó.

Az árviz következtében a város és a külvilág között az összeköttetés megszakadt. A vasúti forgalom is megbénult és

az Oradea felé induló vonat öt óra helyett csak este 8 órakor indult el. Mint-hogy a hidakat erősen fenyegetik a felgyülemlett jégtorlaszok a vonatról az utasok leszálltak a hidak előtt és gyalog keltek át rajtuk.

Alig néhány napja indult meg az autóbusz-forgalom és most ez is megszűnt az ára-

dás következtében. A délutáni órákban a veszély még nagyobb lett. Ötóra tájban az ár áttörte a Szabó téglagyár védőgátjait és benyomult a város közepébe. A megáradt patakok szennyes hullamajutorokat, ajtókat, istállófedeleket és állati hullákat hoz magával.

Éjfél felé az áradás az időközben beállott fagyás következtében alábbhagyott.

A városban önkéntes csapatok alakultak az elöntött házakban rekedt emberek kimentésére. Tutajon közelítik meg a háztetőkön szorongó embereket és gyermekeket és magasabb, az árviztől védett helyekre szállítják őket.

Az árvizek okozta kár óriási. Újabb jelentések szerint a Krászna Varsolt környékét is elöntötte, míg a Berettyó Ip. Nasfalau és Zanan községeket öntötte el.

Titulescu Moszkvába utazik

Bucuresti, február 26.

Titulescu külügyminiszter a jövő hónap elején Moszkvába utazik, ahol több hétig fog tartózkodni. A külügyminiszter a függőben levő orosz-román kérdéseket intézi el

véglegesen-Lityinov szovjet külügyi népbiztos május 10-én adja vissza Titulescu látogatását, amikor is a Balkán-Szövetség bucarestii ülése lesz.

Letöri az áruzsorát a kereskedelmi minisztérium

Bucuresti, február 26.

A kereskedelmi minisztérium indoklannak találja a mostani hirtelen áremelkedéseket, azért a következő rendeletet adta ki a prefektusoknak. Az egyes községek hatóságai kötelesek bejelenteni a prefektusnak azokat a kereskedőket akik indoklalan

áremeléssel éltek. A prefektusok viszont jáltentést ell, hogy küldjenek a kereskedelmi minisztériumba, ahol felülvizsgálják ezt és az indoklalan áremelőket büntetéssel sújtják. A legnagyobb büntetés az lehet, hogy megvonják attól a kereskedőtől az import engedélyt.

Felgyújtottak és kiraboltak egy mexikói várost az indián banditák

Mexiko, február 26.

Mexikóban mindig garázdálkodnak az indiánok, akik nagyon sokszor kellemetlenkednek a lakosságnak. Vasárnapra virradó éjjel egy ötszáz főből álló indián fegyveres csapat megtámadta Cancu városát, amely-

nek szélén levő házakat egyszerűen felgyújtották. Amíg a lakosság az égő házak oltására siettek, addig az indián rablók a város másik szélén kirabolták az egész várost. A mexikói kormány katonaságot küldött ki, hogy a banditákat elfogja.

Kinos botrány egy bécsi mulatóhelyen

Két bécsi magyar újságíró tetlegesen inzultált egy német örgrófot, aki sértő megjegyzést tett rájuk

Bécs, február 26.

Kinos affér játszódott le Bécsben az egyik mulatóhelyen. Két bécsi magyar újságíró Csillag Ilus színésznővel vacsorázott. A szomszéd asztalnál egy német örgróf és több barátja vacsorázott. Vacora után az egyik magyar újságíró a színésznővel csárdást táncolt, mire a német örgróf valami megjegyzést tett. Az újságíró erre odasietett az örgróf elé és

mielőtt vajaki is megakadályozhatta volna egy pofont adott az örgrófnak. Általános verekezés támadt volna, ha az újságíró le nem üti az örgrófot, akinek a társait a személyzet akadályozta meg a verekezésben.

Az afférnek párbajfolytatása lesz, mely szerint a felek Magyarországon fognak megmérkőzni mert Ausztriában igen szigorúan tilták el a párbajozókat.

Az egyetemi hallgatóknak is vallomást kell tenniük az etnikai származásukról

Bucuresti, február 26.

A közoktatásiügyi minisztérium kérdőívet körözött az egyetemi diákok körében, akiket felszólított, hogy írják be, hogy milyen nemzetiségűek. A miniszter ezt azért kívánja, hogy tisztában legyen, hogy az egyetemeken az egyes kisebbségek milyen számarányban vannak.

Bucuresti, február 26.

A nemzetvédelmi törvény végrehajtási utasítása a napokban fog megjelenni. Ebből az alkalommal a Rador közli, hogy mindazokat a vallomási íveket visszautasították, ahol nem volt teljes a kérdések kitöltése. Így visszautasították azokat a vallomási íveket, ahol az egyes alkalmazottaknál nem volt feltüntetve az etnikai hovatartozás.

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 13: Vizálás Gramofon 13.45 Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemez 14.40: Gramofon 18: Rádiózenekar 19.15: Rádiózenekar 20.20: Énekettűsök -- 20.35: Új lemez 21.30: Gordonka-, hárf- és énekszámok 22.15: hangverseny folytatása. 23: Hírek.

Budapest: 7.45: Torna, utána: hanglemez 10.45: Hírek 11: Felolvasás 11.40: Felolvasás 12.10: NNemzetközi vízjezőszorgálat 13: Déli harangszó 13.05: Orosz bal-ladjazenekar 13.30: Hírek 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés 14.30: Cigányzene 15.40: Hírek 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízjelzés-jelentés 14.30: Budai György és cigányzenekara 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak árfolyamhírek 17.10: A rádió diákfélszóra 18: Bánkban feltámadása száz év előtt 18.30: Dobos Imre klarinétosik 19: Olasz nyelvoktatás 19.30: A zenei forma 20.40: Zubovics, a huszár, Faragó Jenő előadása 21.10: Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottságának film hangversenye a Kalevala hőskötemény százéves fordulója alkalmából Szűnben 22.10: A rádió kü-ügyi negyedórása 23.10: Hírek 23.30: Charlie Gaudirot jazz-zenekarának műsora, Kalmár Pál énekszámaival 24.20: Veres Lajos és cigányzenekara, Kalmár Pál énekszámaival 1.05: Hírek

Mosoiu polgármester:

„Néhány napon belül összehívják az oradeai Ipartestület közgyűlését”

Oradea, február 26.
Tegnap érkezett haza Bucurestiből Mosoiu Tiberiu polgármester. Munkatársunk elsősorban az ipartestületi választás iránt érdeklődött. A polgármester kijelentette, hogy néhány napon belül összehívják a tisztújító közgyűlést. Mosoiu polgármester szombaton behatóan tárgyal Titeanu belügyi alminiszterrel az

oradeai ipartestületi választásokról, azonban mint kiderült konfliktus áll fenn az iparügyi és a munkaügyi minisztérium között. A munkaügyi miniszter ugyanis azt állítja, hogy az ipartestületek felügyeleti joga az ő hatáskörébe tartozik. — Meg fogjuk találni a megoldást, amely biztosítani fogja a zavartalan munkát és együttműködést az Ipartestületnél — fejezte be a polgármester.

Czapfalvy Józsefet választották Tinca református lelkészévé

Tinca, február 26.
Mint ismeretes Kassay Béla ref. lelkész volt esperes halála óta lelkész nélkül állt Tinca református közönsége. Most tartották meg a választást, amelyen — mint megírtuk — az jelölt küzdött. Ennek ellenére igen imponáns egységben ment végbe a választás, amelynek eredményeként egyhangú lelkes

déssel Czapfalvy Józsefet választották meg. A lelkészválasztás a délelőtti istentisztelet után folyt le és azt Jakab Viktor beiusi lelkész, tanácsbíró és dr. Bernáth Lajos ügyvéd vezették Tinca új lelkésze oradeai születésű, tanulmányai befejezése után Tileagdon és Diosigon volt segédlelkész, majd a Salaj-megyei Per község lelkésze volt.

Megdöbbszentő gyermekszerencsétlenség Oradeán

Borzalmasan összeégett egy két és fél éves kislány, akit szülei magára hagytak a lakásban

Oradea, február 26.
Súlyos gyermekszerencsétlenség történt Oradeán, a Calugaranu ucca 10 számú házban. Nagy Sándor és felesége elmentek hazulról és egyedül hagyták a lakásban két és fél éves Julia nevű kislányukat. A kislány unalmában mindenhez hozzányúlt, majd a kályhához ment és a bennjező tüzet kezdte a tűzfogóvassal piszkálni. Eközben a kályhából kiesett egy parázs, éppen a gyermek ruhájára, amely pillanatok alatt lángborult.

A szerencsétlen gyermek jajveszékelve rohant a lakásban, ami még jobban élesztette a lángokat. Amikor a szülők hazatértek, — megdöbbenve látták gyermeküket, aki

borzalmas égési sebekkel eszméletlenül hevert a szoba padlóján.

A kicsiny áldozatot rendkívül súlyos állapotban szállították be a gyermekkórházba, míg az ügyesség gondatlanság miatt megindította az eljárást.

Éjjeli rablótámadás az Össi-állomás közelében

Egy állástalan szobafestő leütött egy bihormegyei gazdálkodót, aki előbb pálinkát fizetett neki

Oradea, február 26.
Vakmerő rablótámadásnak esett áldozatul az éjszaka valamivel éjfél után Sáv Dumitru 47 éves Girisul de Cris községbeli gazdálkodó. Sáv Dumitru disznait adta el a hétfői hetivásáron és dolgozógeztével be ment a piacon levő kocsmaiba, hogy egyen valamit. Miközben az asztal mellett üldögélt, odament hozzá egy ismeretlen és kérte, hogy fizessen neki egy pohár pálinkát, amit a gazda jószívvel meg is tett.

A gazdálkodó röviddel ezután elávozott a kocsmából és éjjeltáiban az Aradlaton vágott át, hogy Josia állomásán elérje a vonat, ami hazaviszi falujáért. Amikor azonban keresztül ment az elhagyatott téren,

hátról fejbeverték, mire a gazdálkodó erejét vesztve, a földre zuhant. A gazdálkodó rögtön felismerte támadóját,

aki nem volt más, mint kocsmaibeli ismerőse, akinek pálinkát fizetett.

A vakmerő támadó rávetette magát a földön febrengő emberre és ütni-verní kezdte, miközben

egyik öklét a gazdálkodó szájába dugta, hogy ne kiáthasson.

Sáv Dumitru végül is összeszedte minden erejét és lerázta magáról támadóját. Most már ő volt felül és alaposan el is látta volna az éjjeli utonálló baját, ez azonban futni kezdett és hamarosan el is tűnt az éjszakában.

Sáv Dumitru jelentést tett a rendőrségnek, amely a reggeli órákban el is fogta a tettest Papp Márton munkanélküli szobafestő személyében. A rablótámadó tagadja, hogy rabjási szándékai voltak és azt állítja, hogy mind a ketten részegesek voltak. Pappot letartóztatták.

Manolescu-Strunga ebéden volt az uralkodónál

Bucuresti, február 26.
Az uralkodó ebéden látta vendégül Manolescu Strungát és feleségét. Ebéd után a király hosszan elbeszélgetett a kereskedelmi miniszterrel.

Vaida Timișoarán megismétli beszédét

Cluj, február 26.
Vajda Sándor, aki nevét ismét a numerus valachicus révén hozta forgalomba, ma tölti be életének 63-ik évét. Ebből az alkalomból a volt miniszterelnököt nagy ünneplésben részesítik.

Vajda máskülönben március 3-án Timișoarán fogja megtartani azt a beszédét, amelyet már Clujon vasárnap elmondott.

Március 5-én tartják meg azt a népszerű gyűlést Sibiu-ban, ahol összejárnak Tilea és a maniusák. Maniu ebből az alkalomból arra kérte Mihalache elnököt, hogy jelenjék meg ezen az ülésen, nehogy botrányok legyenek.

— Törökvés jelmezes és álarcos bálja szombaton, március hó 2-án lesz a Kath. Körben, jelmez nem kötelező.

Elitették az angyalcsináló bábaasszonyt és „páciensét”

Oradea, február 26.
A törvényszék negyedik szekciójára tárgyalta Balog Juliána albisi leány és Budri Etelka szülész nő bűnperét. Az első azzal volt vádolva, hogy elment Budri Etelkához, aki tiltott műtetet hajtott végre a lányon. Budri Etelka a bíróság előtt azt vallja, hogy bár háromszor megvizsgálta nem találta áldott állapotban levőnek Balog Juliánát. A törvényszék ennek ellenére bűnösnek találta mind a két vádlottat és Balog Juliánát három hónapi, Budri Etelkát pedig 6 hónapi fogságra ítélte. A vádlottak megfellebbezték az ítéletet.

— Kezdődő ütérelmeszesedésnél reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” kecsérvíz úgy az alhisi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvostudomány vezető személyiségei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan sokra mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhén módon szabályozza a szervezetre oly igen fontos gyomor- és bél működést.

Napi 70 liter tejet ad egy tehén

Budapest, február 26.
Érdekes statisztikát közölnek a budapesti lapok az Eszterházi-féle tehenészetéről. Megemlítik, hogy ebben a tehenészetben van egy „Dáma” nevű tehén, amely felállította a tejelés világrekordját, ami nem kevesebb mint napi 70 liter tej.

„Magus” egerirtószert 120 egér kipusztítására — — — 10 Lei
„Binicid” patkányirtószert — — — 32 Lei
„Pustol” svábbogárirtószert — — — 15 Lei
Meg nem felelés esetén tízszeres pénzt adunk vissza.
Viszonteladónak megfelelő rabatt!
Stern József
Vaskereskedés Oradea,
Piața Mihai Viteazul 2.

Időjárás

Déli nyugati, később nyugati szél, sok helyen eső. A magasabb hegyeken esetleg havazás. Az éjjeli hőmérséklet változatlan, a déli hőmérséklet alakulással bizonytalan.

5. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG” 1935. FEBRUÁR 26.

Akik a nyelvvizsgán megbuktak

Kik kerülnek a fegyelmi bizottság elé a bihormegyei tisztviselők közül

Március 1-től április 2-ig mindennap két-két tisztviselő ügyével foglalkozik a bizottság

Oradea, február 26

A nyelvvizsgán elbukott bihormegyei tisztviselők — mint megírtuk — a fegyelmi bizottság elé kerülnek. A prefektura most közölte a fegyelmi bizottság tárgyalásainak időpontját és a megbukott tisztviselők nevét, mely a következő:

Március 1: Tangler Mark aljegyző Bradesti, Szabó Károly aljegyző Episcopia Bihor.

Március 2: Blau Sándor aljegyző Tarjan, Rölich Gyula aljegyző Popesti.

Március 4: Haragai Antal aljegyző Sadat, Demeter Béla aljegyző Serghis.

Március 5: Balogh Károly őrök Magesti, Velmann György őrök Pesterea.

Március 6: Rákosi Margit tisztviselő Rosia, Biró Ferenc őrök Tarcaia.

Március 7: Bachmann Zsigmond őrök Beliu, Stemer Matild tisztviselő Maraus.

Március 8: Hossz Mária őrök Ceica, Adler Jenő őrök Biharia.

Március 9: Bach Ilona tisztviselő Bors, Sighet János Mierlau.

Március 11: Török Imre őrök Osorheiu, Gulyás László őrök Osorheiu.

Március 12: Letsch Albert őrök Samartin, Blum Sándor őrök Abramut.

Március 13: Oláh József őrök Balu, Preisz Lajos Chiscuz.

Március 14: Barabás László Derna, Izrael Avram Cuzup.

Március 15: Ferenczi Károly Popesti.

Nagy Árpád Ant.

Március 16: Fodor Sándor Cehoiu, Oláh Lajos Rosiori.

Március 18: Marosi Béla őrök Cetanu, Lettner Károly Spinus.

Március 19: Száldobágyi Imre Cherechiu, Németh Ilona Tileagd.

Március 20-án: Priszka István őrök Tetchea, Réti Zoltán Belfir.

Március 21-én: Ackermann Ida Chesa, Oláh Ilona Tinca.

Március 22-én: Horváth Ferdinand állatorvos Salonta, Kovács István ügyosztályfőnök Salonta.

Március 23-án: Vraga János építőmester Salonta, Szalmári József könyvelő Salonta.

Március 26: Gulyás Juliána Salonta, Haragos Zsuzsanna Salonta.

Március 27: Konyár János tisztviselő Salonta, Koós Etelka Salonta.

Március 28: Rédi Zsuzsanna Salonta, Szenes Jolán Salonta.

Március 29: Türkössy Ilona Salonta, Vessely Gizella pénztárosnő Salonta.

Március 30: Duschek Gyula városgazda Salonta, Bahij Dezső megyei tisztviselő Oradea.

Április 1: Lovass Erzsébet prefekturai tisztviselő, Famy Zoltán szolgabírósaloni tisztviselő Sacueni.

Április 2: Csathó Irén tisztviselő Beius.

Felmentette a törvényszék dr. Nagy Dezső diosigi ügyvédet

Páratlanul érdekes ügyet tárgyalt a törvényszék első szekciójának büntető tanácsa. A per előzményei a következők:

Kulcsár Sándor secueni telekkönyvvezető, Corbutz József kereskedő és dr. Nagy Dezső diosigi ügyvéd 1922-ben megvették közösen a Diosig melletti Janka pusztát, amelyet viselő tanyát. Később Corbutz és Nagy eladták részüket Kulcsár Sándor telekkönyvvezetőnek. Kulcsár, aki telekkönyvvezető volt, addig manipulált, míg illetékfizetés nélkül átírta az ingatlant. Erre azonban rájöttek és a három férfit okirathamisítás vádjára alá helyezték. A két napig tartó tárgyaláson csak Corbutz és Nagy jelent meg, míg Kulcsárról kiderült, hogy elmeegógyintézetben van.

A tárgyalás folyamán Corbutz és Nagy tanukkal bizonyították, hogy ők átadták az átírási illetéket Kulcsárnak, aki ugylátszik elikkasztotta a közel 100.000 lej kitévő összeget.

A törvényszék szétválasztotta a pert és Corbutzot, valamint dr. Nagy Dezsőt jogerősen felmentette az okirathamisítás vádjáról, míg Kulcsár ellen az eljárást akkor folytatják, ha kikerül az elmeegógyintézetből.

Mozgósínházak műsora:

Apoljó Mozgó

Szicíliai szerelem.

Capitol Mozgó:

Kozákok.

Heyman Szinkör

Repülő halál.



Heti műsor:

Szerdán délután 5 órakor: Láné.

Szerdán este 9 órakor: Gyöngyvirág.

APRÓHIRDETÉSEK

Jó karban levő szőlőföldet megvételre keresek. Össi-telep 62 ucca 17 szám. Páko-czy. 2615

Jókarban levő mély gyermekkoscsi eladó. Strada Moldova 59. 2638

Románul beszélő 14—16 éves leányt felveszek. D.Or Regele Ferdinand 18.

Elveszett hétfőn délelőtt a Diósy fateleptől a Biharmegyei Takarékpénztárig börtárca Hedrich Antal névre szóló okmányokkal. Megtaláló sziveskedjék Str. Xenopol alá 19. alá juttatni jutalom ellenében. 2623

Ajtó tokkal, (használt) 80—90 cm. széles megvételre kerestetik. Cím a kiadóba kérek.

Fiatalkorú perfect szobalány, aki a főzéshez is ért, hosszú bizonyítványokkal felvéte-tik. Cím a kiadóban. 2610

Tisztességes magányos középkorú férfi tehenésznok felvétetik. Calea Stupinei (Arany oldal) 2. 2637

Mindenek főzni tudó jó bizonyítvánnyal felvétetik. Biró Józsefné. Str. Cuza Voda 43

Szeriárost keres a Törökvis fix fizetés-sel. Cipésmesterség és óvadék kívánta-ik. Jelentkezni este 8 és 9 közt a Törökvis Otthonban. 2641

Március elsejére felveszek fiatal mundenlányt. Dr. Markovits, Alea Gojdu 5.

Munkaslány felvétetik Bozsák sodrony-árugyárban Str. Dim. Cantemir 57. 2617

Jó megjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3—4000 lej biztos kere-setre tehetnek szert ügynököléssel. Cím a kiadóban. 2575

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Szigorúan megrendszabályozzák Oradeán a rendőri felügyelet alatt álló nőket

Bezárják a nyilvános házakat és a találka helyeket. — Iskola és templom közelében nem lakhat prostituált

Dr. Filip tisztiorvos ma délelőtt irat-ta alá dr. Eleda helyettes polgármesterrel azt a rendeletet, amely a titkos prostitúció és a fertőző nemi betegségek leküzdésére irányuló intézkedéseket tartalmazza.

A rendelet első sorban fertőző betegsé-gek elleni védekezésről intézkedik. Azok a nők, kiket az orvosok vizsgálat fertőző-beteg-nek talál, kötelesek kórházba menni, kezelé-sre, kötelesek azonban megnevezni azon-ban azt is, hogy kitől kapták a fertőző be-egséget.

A rendelet második szakasza a legszí-gorúbban

eltiltja a nyilvános házak és a találka-helyek működését, bármilyen formában. Nem adhatók ki szobák több nő számára sem rövidebb, sem hosszabb időre.

A jelenleg működésben levő találka he-lyeket a rendőrség köteles nyomban be-zárni.

A rendelet megjelenése után pedig a tá-lkahelyek gazdáit, vagy azokat, akik kerítés-sel foglalkoznak 5000 lejtől 100 ezer lejig terjedő pénzbüntetéssel,

visszaesés esetén pedig 6 hónapi fog-házzal sújtják.

A prostitúciót űző nők csak saját nevük-re vehetnek ki szobát, szigorúan tilos azon-ban lakást kivenniük olyan utcákban, ahol

iskola, vagy templom van.

valamint a következő utcákban: Piata Re-gina Maria, Bulevardul Regele Ferdinand, Piata Unirii, Saguna, Jorga, Ayram Jancu,

Dim. Cantemir, Pavel, Alexandri, Vlahuta, Josbuc, Rimanóczy, Grigorescu, Regele Ca-co, Aurel Lazar, Bratianu, Nicolae Jiga es General Moşoiu.

Ugyancsak szigorúan tilos a "séta" ezeken az utcákon,

viszont más utcákon is nyáron este 10-ől reggel 4-ig, télen este 9-től reggel 5-ig sza-bad "sétálni".

A felügyelet alatt álló nők ellenőrzését kivészik a rendőrség hatásköréből.

Ellenőrző-lapot, ezentúl csakis a főor-vosi hivatal állíthat ki,

ezzel a lappal hetenként kétszer orvosi vi-zitre kell jelentkezni a poliklinikán és a ke-zelőorvos köteles beírni dátummal együtt a vizit eredményét.

Az egészségügyi razzziákat a főorvosi hivatal által megbízott hözgek és detektí-vek kötelesek a lehető legdiszkrétebben vé-gezni, úgyhogy feltűnést ne keltsenek. Azo-kat a nőket, akiknek ellenőrző lapjáról ki-tűnik, hogy több, mint három napja nem voltak orvosi viziten, előállítják a rendőr-ségben, illetve a főorvosi hivatalban.

A rendelet egy másik szakasza arról intézkedik, hogy

kávéházakban, vendéglőkben tilos fel-ügyelet alatt álló nőket alkalmazni akár kasszírónői, akár pedig pincérsői minősé-gben.

A rendelet a városi hivatalos lapban való meghirdetés és 10 napi közzététel után lép